

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Prev 118/2012
19.09.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Jelene Borovac i Snežane Andrejević, članova veća, u sporu po tužbi tužioca A.b. AD u stečaju iz B., koju zastupa u ime Agencije za osiguranje depozita Beograd, stečajni upravnik V.V., preko punomoćnika S.C., advokata iz B., protiv tuženog P.d. M.PTT DOO iz B., koga zastupa punomoćnik I.R., advokat iz N., radi duga u iznosu od 16.512.515,17 dinara, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Privrednog apelacionog suda Pž.br.7954/11 od 08.03.2012. godine, u sednici veća održanoj dana 19.09.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

I ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog P.d. M.PTT DOO iz B. izjavljena protiv presude Privrednog apelacionog suda Pž.br.7954/11 od 08.03.2012. godine u delu kojim je obavezan tuženi da tužiocu isplati iznos od 16.512.515,17 dinara.

II PREINAČUJU SE presuda Privrednog apelacionog suda Pž.br.7954/11 od 08.03.2012. godine i presuda Privrednog suda u Beogradu P broj 1319/2010 od 19.05.2011. godine u delu kojim je pravnosnažno obavezan tuženi da tužiocu na iznos od 16.512.515,17 dinara isplati zakonsku zateznu kamatu počev od 01.08.2008. godine pa do isplate i iznos od 46.961.192,18 dinara na ime obračunate zakonske zatezne kamate do 31.07.2008. godine i presuđuje:

OBAVEZUJE SE tuženi da tužiocu isplati zakonsku zateznu kamatu na iznos od 5.961.130,97 dinara počev od 07.05.2001. godine pa do isplate na iznos od 9.493.100,22 dinara počev od 18.01.2002. godine pa do isplate i na iznos od 1.058.383,98 dinara počev od 01.01.2000. godine pa do isplate koja će se kamata obračunati bez primene konformnog metoda, a tužbeni zahtev za kamatu preko dosuđene se ODBIJA kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Privrednog suda u Beogradu P broj 1319/2010 od 19.05.2011. godine obavezan je tuženi M.PTT DOO iz B. da tužiocu A.b. AD u stečaju iz B. isplati iznos od 16.512.515,17 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.08.2008. godine pa do isplate i iznos od 49.961.192,18 dinara na ime obračunate zakonske zatezne kamate do 31.07.2008. godine i da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.122.163,00 dinara.

Privredni apelacioni sud je pobijanom presudom Pž.br.7954/11 od 08.03.2012. godine u stavu prvom izreke odbio kao neosnovanu žalbu tuženog i potvrdio prvostepenu presudu u delu stava jedan izreke u kome je obavezan tuženi da tužiocu isplati iznos od 16.512.515,17 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.08.2008. godine pa do isplate i iznos od 46.961.192,18 dinara na ime obračunate zakonske zatezne kamate do 31.07.2008. godine. Stavom drugim izreke preinačena je prvostepena presuda u delu stava jedan izreke kojim je obavezan tuženi da tužiocu plati iznos od 3.000.000,00 dinara na ime obračunate zakonske zatezne kamate i u tom delu tužbeni zahtev je odbijen kao neosnovan. Stavom trećim izreke odbijen je zahtev tužioca za naknadu troškova drugostepenog postupka.

Protiv drugostepene presude blagovremenu i dozvoljenu reviziju izjavio je tuženi M.PTT DOO iz B. zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava. Troškove revizijskog postupka nije tražio ni opredelio.

Tužilac nije podneo odgovor na reviziju.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 399. ZPP ("Sl. glasnik RS" 125/04 i 111/09) koji se primenjuje na osnovu člana 506. stav 1. važećeg ZPP ("Sl. glasnik RS" 72/11, stupio na snagu 01.02.2012. godine) i odlučio kao u izreci iz sledećih razloga: Revizija tuženog je delimično osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju se u revizijskom postupku pazi po službenoj dužnosti. Revizijom se ne ukazuje na postojanje drugih bitnih povreda odredaba parničnog postupka koje bi mogle biti razlog za ukidanje nižestepenih presuda.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je sa K.B.K. iz B. zaključio ugovore o kreditnoj partiji broj 701938021 od 25.01.2001. godine, broj 7019310206 dana 28.09.2001. godine i broj 701936975 dana 10.11.1999.

godine. Istovremeno je tužilac sa tuženim zaključivao ugovore o obezbeđenju potraživanja po kojima je tuženi kao jemac platac pristupio obavezi koju prema tužiocu ima K.B.K. Glavni dug po navedenim ugovorima iznosi 16.512.515,17 dinara a obračunata kamata od dospelosti do 31.07.2008. godine 46.961.192,18 dinara. Kako glavni dužnik K.B.K. protiv koga je rešenjem Privrednog suda u Beogradu P broj 1319/2010 od 28.09.2010. godine prekinut postupak u ovoj parnici zbog otvaranja postupka stečaja nije izmirio obaveze po kreditu, to su nižestepeni sudovi pravilnom primenom odredbi čl. 1004. stav 3. i 1065. ZOO obavezali tuženog da tužiocu isplati glavni dug u iznosu od 16.512.515,17 dinara.

Neosnovano je ukazivanje revidenta na pogrešnu primenu materijalnog prava u delu odlučivanja o istaknutom prigovoru zastarelosti potraživanja tužioca. Na bankarske ugovore o kreditu kao vrsti bankarskog poslovanja koji su zaključeni u smislu člana 1065. ZOO primenjuje se opšti rok zastarelosti od 10 godina u smislu člana 371. ZOO a ne trogodišnji rok zastarelosti u smislu odredbe člana 374. ZOO koji se odnosi na potraživanja iz ugovora o prometu roba i usluga. U pogledu zastarelosti nema mesta primeni ni odredbe člana 1019. stav 2. ZOO jer u konkretnom slučaju tuženi kao jemac platac odgovara solidarno sa glavnim dužnikom.

Po članu 1004. stav 4. ZOO jemac za obavezu nastalu iz ugovora o privredi odgovara kao jemac platac ako nije šta drugo ugovoreno, a spornim ugovorima ugovoreno je da je tuženi jemac platac. To podrazumeva solidarnu odgovornost sa glavnim dužnikom iz čega sledi ovlašćenje tužioca da spor radi ostvarenja tog potraživanja može voditi protiv glavnog dužnika i jemca platca zajedno ili svakog od njih pojedinačno. U smislu člana 1007. stav 1. ZOO u slučaju stečaja glavnog dužnika poverilac je dužan prijaviti svoje potraživanje u stečaju i o tome obavestiti jemca inače odgovara jemcu za štetu koju bi ovaj imao zbog toga. Navedena zakonska odredba u slučaju ne prijavljivanja potraživanja vodi naknadi štete, a nije razlog nemogućnosti ostvarivanja potraživanja tužioca prema tuženom kao jemcu platcu.

Sa izloženog, odlučio je kao u izreci revizijske presude pod I na osnovu člana 405. stav 1. ZPP.

Osnovan je revizijski navod da se iz dosuđene obračunate kamate ne vidi od kada ista teče na pojedinačne iznose, zbog čega su nižestepene presude preinačene dosuđivanjem tužiocu kamate na pojedinačne dospele iznose po kreditima od dospelosti istih do isplate.

Po ugovoru o kreditu po kreditnoj liniji broj 701938021 od 25.01.2001. godine korisniku kredita je odobren kredit u iznosu od 5.035.289,42 dinara na dan kada je ovo potraživanje dospelo 07.05.2001. godine dug korisnika kredita sa ugovorenom kamatom i porezom iznosi 5.961.130,97 dinara. Po ugovoru o kreditu po kreditnoj partiji broj 7019310206 od 29.09.2001. godine korisniku kredita odobren je kratkoročni kredit od 8.150.149,22 dinara. Na dan dospelosti kredita za vraćanje 18.01.2002. godine dug po kreditu sa obračunatom kamatom i porezom iznosi 9.493.100,22 dinara. Po ugovoru o kreditu po kreditnoj liniji broj 701936975 od 10.11.1999. godine korisniku kredita je odobren kratkoročni kredit u iznosu od 1.000.000,00 dinara. Navedeni iznos sa ugovorenom kamatom i porezom na dan dospelosti kredita za vraćanje 01.01.2002. godine iznosi 1.058.383,98 dinara.

Odlukom Ustavnog suda od 12.jula 2012. godine utvrđeno je da je odredba člana 3. stav 1. Zakona o visini stope zatezne kamate ("Sl. list SRJ" 9/01) u delu koji glasi "primenom konformne metode" nije u saglasnosti sa Ustavom. Navedena odluka objavljena je u Službenom glasniku RS broj 73/2012 od 27.jula 2012. godine od kog datuma u smislu člana 58. stav 1. prestaje da važi zakon u tom delu. Tužbeni zahtev koji je usvojen za iznos obračunate kamate od dospelosti do 31.07.2008. godine u iznosu od 46.961.192,18 dinara obračunat je primenom konformne metode te je Vrhovni kasacioni sud preinačio nižestepene presude u ovom delu i obavezao tuženog da tužiocu na svaki pojedinačni iznos po ugovoru o kreditu plati zakonsku zateznu kamatu od dospelosti do isplate koja se neće obračunati primenom konforne metode.

Na osnovu izloženog i člana 407. stav 1. ZPP odlučeno je kao u izreci revizijske presude pod II.

Predsednik veća,

sudija

Stojan Jokić